

**Волинський національний університет
імені Лесі Українки**

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції
(12 травня 2025 року)**

Луцьк 2025

УДК 658:351.82(082)

Т 33

Рекомендовано до опублікування вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 6 від 29.05.2025 р.)

Рецензенти:

Карлін М. І. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки;
Коцій О.В. – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету;
Скрипчук П. М. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування.

Т 33 Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (12 травня 2025 року) / Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. 269 с.

У збірнику подано тези доповідей та виступів учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої питанням теорії та практики менеджменту, зокрема питанням регіонального менеджменту, менеджменту безпеки, інвестиційного та інноваційного менеджменту, екологічного менеджменту, соціального менеджменту, енергетичного менеджменту, міжнародного менеджменту, менеджменту змін та менеджменту туризму.

УДК 658:351.82(082)

ISBN 978-617-672-254-0

© Черчик Л. М. (упорядкування), 2025

ЗМІСТ

Антонюк Павло	
Менеджмент інновацій глибокій переробці олійно-жирової сировини: стратегія розвитку на шляху до ЄС	8
Бондарець Ангеліна, Хомюк Наталія	16
Управління персоналом в умовах війни та масової міграції	
Буняк Надія	21
Особливості управління економічною безпекою підприємства в умовах воєнного стану	
Vavdiiuk Natalia, Konstankevych Igor, Podash Angelina	24
Archetypal scenarios for the formation of sdgs management in lntu	
Василик Наталія	27
Особливості управління креативними командами в умовах цифрової трансформації	
Васюренко Надія, Черчик Лариса	30
Роль лідерства в функціонуванні малих підприємств	
Włoc Waldemar	34
Zarządzanie międzysektorowe w polsce: nowoczesne modele, wyzwania i synergie	
Войницька Наталія, Голомша Наталія	39
Підходи до формування товарного портфеля підприємства на зовнішньому ринку	
Волинець Ірина	44
Особливості стратегічного управління підприємством	
Волинець Ірина, Козар Дарина	48
Аспекти управління поведінкою колективу підприємства	
Галушак Валентина, Різник Домініка	53
Цифрові рішення управління досягненням ЦСР в агроорганізаціях	
Гульчак Олександр, Хомюк Наталія	56
Енергетичний менеджмент як стратегічний інструмент забезпечення енергетичної безпеки України в умовах війни	
Дребот Оксана, Височанська Марія	59
Механізми еколого-економічного регулювання в аграрному секторі в умовах кліматичних змін	

Євсєєв Андрій	64
Формування факторів ефективності комерціалізації інновацій	
Жуленко Катерина, Голомша Наталія	68
Сучасні методи управління експортною діяльністю підприємства	
Zablocki Adam, Zablocka Joanna	72
Skutki zmian w zarządzaniu w zadaniach realizowanych przez urzędy pracy w polsce w oparciu o zrównoważony rozwój i cyfryzację	
Караїм Ольга	76
Екологічний менеджмент: бібліометричний огляд досліджень	
Караїм Володимир	79
Чинники забезпечення сталого земельного менеджменту: огляд підходів і практик	
Клімов Максим, Ткачова Надія	84
Персоналізований маркетинг в просуванні на ринок освітніх послуг	
Клевцєвич Наталія	87
Управління фінансово-інвестиційним потенціалом регіону в системі сучасного менеджменту	
Кобєлєва Тетяна, Климентова Марія	95
Ціноутворення на науково-технічну продукцію в університетах	
Кобєлєва Тетяна, Мирошник Тетяна	98
Формування бренд-стратегії навчального закладу	
Ковалів Олександр	
Праксеологія дії «тут і зараз» через економіко-правовий менеджмент законотворчого процесу	101
Корецька Наталія	
Міжнародна практика управління професійним розвитком персоналу	105
Корецький Антон, Черчик Лариса	
Удосконалення системи управління персоналом на засадах самоменеджменту	111

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ ОГЛЯД ДОСЛІДЖЕНЬ

Караїм Ольга

Волинський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк

Упродовж більш як сорока років екологічний менеджмент викликає дедалі більший інтерес серед наукової спільноти та різноманітних інституцій у глобальному масштабі. Цей напрям досліджень динамічно розвивається, що підтверджується стрімким зростанням кількості наукових публікацій. Водночас спостерігається певна різноманітність щодо наукового фокусу й напрямків у межах цієї тематики.

Метою цього дослідження є ідентифікація тематичних пріоритетів у галузі екологічного менеджменту шляхом аналізу та узагальнення відповідних наукових праць.

Для досягнення цієї мети було проаналізовано результати сучасних досліджень, представлених у базах даних *Scopus* та *Web of Science* [1–6]. Пошук здійснювався за ключовими словами "*environmental management*", "*ecological management*" та "*sustainable development*" у назвах, анотаціях та ключових словах публікацій за період з 2001 по 2025 роки.

Екологічний менеджмент (ЕМ) є ключовим елементом сучасної стратегії сталого розвитку, спрямованим на інтеграцію екологічних аспектів у процеси прийняття управлінських рішень.

Аналіз показав, що кількість публікацій з екологічного менеджменту упродовж досліджуваного періоду поступово зростає.

Починаючи із 2004 року, коли у звіті Організації Об'єднаних Націй «Кому не байдуже, той і перемагає» було наголошено на важливості врахування екологічних, соціальних та управлінських (ESG) чинників як ключових орієнтирів у процесі оцінки діяльності підприємств, зацікавленість науковців цим напрямком почала активно підвищуватися. Далі після ухвалення Паризької кліматичної угоди у 2015 році, яку підтримали 195 держав, помітно зросла увага до сфери скорочення викидів парникових газів та розвитку відновлюваних джерел енергії. У контексті зростаючої загрози, спричиненої екстремальними кліматичними проблемами, суттєво посилюється інтерес до ESG-факторів. Ці світові чинники, своєю чергою, створили додатковий тиск на корпорації, які були змушені запроваджувати відповідні стратегії, що зробило менеджмент ESG (ESGM) критично

важливим для забезпечення сталого функціонування компаній. Дослідження у цій сфері виявили тісний зв'язок ESG-завдань з людською діяльністю, і відповідно, питання досягнення сталого розвитку через відповідальні дії людей набуло особливої ваги і в академічних дебатах.

Також, низка публікацій, щодо досліджень у галузі управління промисловими стічними водами демонструють зростаючий інтерес до ефективних рішень у цій сфері [1].

Серед країн, що активно публікують дослідження з екологічного менеджменту, лідирують США, Великобританія, Австралія, Канада та Китай. Зокрема, Австралія демонструє значну активність у дослідженнях, пов'язаних з управлінням навколишнім середовищем та сталим розвитком [6].

Факт постійного зростання кількості публікацій у галузі екологічного менеджменту підтверджує дослідження [6]. Наприклад, що стосується бази *Web of Science*, то хоча публікаційна активність зростала і між 2005 та 2014 роками, загальна кількість опублікованих документів на рік була меншою за 200. Однак після підписання Паризької угоди (з 2015 року) число пов'язаних документів значно збільшувалося щороку, досягнувши 579 до 2021 року. З 2002 по 2021 рік загальна кількість опублікованих статей у WoS становила 3559. Крім того, кількість опублікованих статей, пов'язаних з екологічним менеджментом, зросла, у зв'язку з тим, що зміна клімату спонукала дослідників сталого управління підкреслити важливість цих екологічних питань. Цілі сталого розвитку, нульові викиди вуглецю та збільшення інвестицій вивели екологічний менеджмент на перший план у діяльності підприємств. Загалом у базі WoS за період 2002–2021 років кількість опублікованих статей, пов'язаних з екологічним менеджментом, зросла у 45 разів [6].

Серед наукових журналів, що публікують дослідження з екологічного менеджменту, виділяються: *Journal of Cleaner Production*, *Environmental Management*, *Sustainability* та ін.

Важливим показником дослідження є цитування публікацій, оскільки воно висвітлює найвпливовіші та найінтенсивніше досліджувані теми. Встановлено, що публікації із найвищими показниками висвітлюють аспекти сталості та адаптивного управління в екологічному менеджменті [5; 6]. Цей підхід до управління природними ресурсами або екосистемами, ґрунтується на принципі навчання через досвід. Його основна ідея полягає в тому, що повна інформація про складні соціально-екологічні системи зазвичай

недоступна на початку, тому рішення приймаються з урахуванням невизначеності, а з часом коригуються відповідно до нових даних.

Отже, бібліометричний аналіз показав, що екологічний менеджмент є динамічною та міждисциплінарною галуззю досліджень, яка охоплює широкий спектр тем. Зростаюча кількість публікацій свідчить про підвищений інтерес наукової спільноти до досліджень цього напрямку. Подальші праці можуть зосередитися на глибшому аналізі взаємозв'язків між різними аспектами екологічного менеджменту та їх впливом на сталий розвиток.

1. Alazaiza, M. Y. D., Alzghoul, T. M., Ramu, M. B., Abu Amr, S. S., Abushammala, M. F. M., & Nassani, D. E. (2025). Global perspectives on industrial wastewater management: A bibliometric analysis of research output. *Journal of Hazardous Materials Advances*, 17, 100567. <https://doi.org/10.1016/j.hazadv.2024.100567>

2. Laghzaoui, F., Ferehoun, S. (2023). Environmental Management and Environmental Performance: A Bibliometric Review Study and Visualization Analysis. In: Kacprzyk, J., Ezziyyani, M., Balas, V.E. (eds) International Conference on Advanced Intelligent Systems for Sustainable Development. AI2SD 2022. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 714. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-35245-4_20

3. Letunovska, N., Liulov, O., Pimonenko, T., & Aleksandrov, V. (2021). Environmental management and social marketing: a bibliometric analysis. *E3S Web of Conferences*, 234, 00008. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202123400008>

4. Liu, W., Wu, C.H., Tsai, S.B., Shao, X. & Waclawek, M. (2023). Corporate Environmental Management in the Context of Digital Transformation. *Ecological Chemistry and Engineering S*, 30(1), 2023. 91-92. <https://doi.org/10.2478/eces-2023-0006>

5. Manevska-Tasevska, G., Pettitt, A., Larsson, S., Bimbilovski, I., Meuwissen, M. P., Feindt, P. H., & Urquhart, J. (2021). Adaptive governance and resilience capacity of farms: the fit between farmers' decisions and agricultural policies. *Frontiers in Environmental Science*, 9, 668836. <https://doi.org/10.3389/fenvs.2021.668836>

6. Siao, H.-J., Gau, S.-H., Kuo, J.-H., Li, M.-G., & Sun, C.-J. (2022). Bibliometric Analysis of Environmental, Social, and Governance Management Research from 2002 to 2021. *Sustainability*, 14(23), 16121. <https://doi.org/10.3390/su142316121>